

Gemeente Krimpenerwaard

t.a.v. de Gemeenteraad
Postbus 51
2820 AB STOLWIJK

Per mail naar omgevingsvisie@krimpenerwaard.nl en op papier

Datum Gouda, 19 januari 2021
Ons kenmerk 2021_002
Betreft Zienswijze Omgevingsvisie

Geachte leden van de gemeenteraad,

Allereerst onze complimenten voor het tot nu bereikte resultaat met de ontwerp-Omgevingsvisie Krimpenerwaard. Wij realiseren ons hoe lastig het is om in één alomvattend document een ruimtelijke-maatschappelijke vertaling te formuleren voor de veelheid aan belangen in onze waard, waarbij rekening wordt gehouden met de onderlinge samenhang van bestaand en gewenst, recht wordt gedaan aan historisch gegroeide situaties en een stop wordt gezet op ongewenste ontwikkelingen.

Wij willen met deze zienswijze een bijdrage leveren aan versterking van de Omgevingsvisie.

We beperken ons tot hoofdzaken, passend bij het karakter van de visie. We hebben ook detailopmerkingen, we zijn desgewenst graag bereid om u die apart te sturen.

Algemeen: de kracht van de Krimpenerwaard

We bevelen aan in het Voorwoord en de Inleiding de trots op de Krimpenerwaard stevig neer te zetten : op de bedrijvigheid, het werkethos, de gemeenschapszin, maar vooral op het bijzondere, weidse landschap, drager van alles. Alle vier genoemde aspecten vinden hun oorsprong in de ontstaansgeschiedenis van de Krimpenerwaard. Die is uniek en ook nog altijd zichtbaar in haar veenweiden, dubbele en enkele buurten langs waterlopen, linten en kernen, de weidevogels; in dat alles onderscheidt de Waard zich van de rest van Nederland.

Natuur en landschap: dragers van welvaart en welzijn

Biodiversiteit staat nu als 16^e speerpunt, na economie, welzijn en wonen. Wij vinden dat landschap en biodiversiteit op een zelfde niveau horen als de andere thema's. Biodiversiteit is niet alleen belangrijk in natuurgebieden (pag. 36), maar juist ook in de kernen en in de landbouw! Denk aan de omslag naar Natuurinclusieve Landbouw die de Provincie gerealiseerd wil zien in 2050, en aan natuurinclusief renoveren.

Bij de uitwerking van onderwerpen elders in de ontwerp-Omgevingsvisie komt biodiversiteit wel expliciet aan bod maar we missen natuur en landschap als dragers voor aantrekkelijk wonen, bedrijvigheid, gezondheid en recreatie. Wij missen de visie die de brede participatie in het Panorama Krimpenerwaard neerlegde: evenwichtige ontwikkeling van economie én natuur en landschap.

Recreatie van belang, maar niet ten koste van...

De NVWK onderschrijft het belang van het ontwikkelen van recreatie. We bevelen aan om als onderbouwing daar voor op te nemen: versterking van het draagvlak voor behoud en herstel van natuur en landschap, en van mogelijkheden van onze agrariërs om hun producten voor een hogere prijs te verkopen: als streekproduct, zoveel mogelijk 'natuurinclusief' gemaakt. Dat is heel goed mogelijk.

Er is een grote maar: wij vinden dat de omgevingsvisie duidelijk moet neerzetten dat de gemeente ervoor zal waken dat de recreatie niet ten koste gaat van natuur en landschap: slacht niet de spreekwoordelijke kip. Hierbij in het bijzonder is van belang om zeer terughoudend te zijn met de aanleg van nieuwe fiets- en wandelpaden als ze leiden tot versnippering van natuurgebieden, en daarmee de biotoop voor weidevogels.

Natuurinclusief renoveren en bouwen

De NVWK is blij dat de gemeente dit expliciet in de omgevingsvisie heeft opgenomen. We vragen om in de visie aan te geven dat de gemeente ook woningcorporaties, projectontwikkelaars en burgers hierin gaat stimuleren en faciliteren. De praktijk leert immers dat natuurinclusief renoveren nog slechts beperkt in bestekken wordt opgenomen, en vaak ook niet goed wordt uitgevoerd. De NVWK kan hierin adviseren, zonder het werk van betaalde krachten te willen overnemen. Daarnaast bevelen we aan de aanbevelingen van RVO-Nederland over duurzaam bouwen te incorporeren in de Omgevingsvisie.

Prachtlint en tiny forests: doe het samen!

Een in potentie mooi voorbeeld van gelijkwaardig benaderen van economie en ecologie laat het initiatief Prachtlint zien: wegen en vaarwegen verbinden kernen en verblijfloccaties, zoals de naastgelegen bermen de verbindingslijnen vormen tussen grotere en kleine natuur'parels'. Wij zijn blij dat de gemeente Krimpenerwaard recent het convenant Prachtlint heeft ondertekend: alle overheden in de Krimpenerwaard hebben plannen om meer bermen in eigendom ecologisch te gaan beheren. Een omgevingsvisie gaat ons inziens per definitie ook over de omgeving van de eigen gemeente. We bevelen daarom aan samenwerking, onder andere in Prachtlintverband expliciet in de Omgevingsvisie op te nemen.

Dat geldt ook voor bosuitbreiding. De gemeente en ook de provincie willen meer bosareaal realiseren. Met prioriteit voor de kernwaarde "open weidelandschap" bevelen we

bosuitbreiding op te nemen in de visie in de vorm van tiny forests: speelbos en voedselbosjes tegen de kernen, dicht bij de scholen promoten natuurbeleving en bieden kinderen gelegenheid om te spelen en te leren. De jeugd geeft een 'biodiverse' toekomst door als ze jong kennis maakt met de waarde ervan.

Het sluit aan bij ideeën over slimme stepping stones, onze inbreng in het Panorama Krimpenerwaard. Buurgemeenten zoals Nieuwerkerk ad IJssel en Ridderkerk zijn al met de uitvoering ervan bezig.

Andersom geldt ook: behoud het bestaande bos. Wij denken hierbij aan het bos met hoge natuurwaarden op IHC-terrein bij Krimpen aan de Lek waar kinderen naar hartenlust spelen. Neem behoud als concreet voornemen op in de visie!

Grote zorgen over diverse bedreigingen landschap

Wij maken ons ernstige zorgen over de 'verrommeling' van het landschap. Het 'ja, mits' van de Omgevingsvisie biedt de mogelijkheid dat het unieke veenweidegebied verrommelt. Zeer actuele voorbeelden vormen windmolens en zonnevelden. Terwijl het RES-proces nog in volle gang is worden al ontheffingen gevraagd om windmolens op agrarische erven in de linten te mogen bouwen. Boeren buiten de Krimpenerwaard worden nu benaderd om hun percelen beschikbaar te stellen voor zonneweiden, met een veel hogere opbrengst per ha dan met melkvee mogelijk is. Dat kan ook in de Krimpenerwaard gebeuren. Wij dringen er sterk op aan dat de gemeente in de Omgevingsvisie duidelijk maakt hoe zij de waarden van de Krimpenerwaard wil beschermen tegen (verdere) verrommeling.

Woonvisie

Een aantal lokale en provinciale politici vraagt om meer woningen in het Groene Hart. Wat wil de gemeente Krimpenerwaard? De NVWK vindt verwijzen naar de Woonvisie waarin 3000 woningen zijn voorzien niet juist. Wat is de status van de huidige Woonvisie? De provincie schrijft dat bouwen voor eigen behoefte in de Krimpenerwaard voldoende is; zij berekent daarvoor 1800 woningen. Wij hebben nog niet begrepen dat de provincie met 3000 woningen akkoord is.

Thuiswerken zal een steeds groter aandeel in de maatschappij krijgen. Ingezet door corona kiest een toenemend aantal mensen ervoor om naar het oosten te verhuizen.

Wij zijn van mening dat de Omgevingsvisie langer vooruit moet kijken dan 2030 en moet afgestemd zijn met de provinciale lijn.

We steunen het voornemen om vrijkomend agrarisch of anderszins waardevol of karakteristiek vastgoed niet te slopen maar te bestemmen voor bewoning. We bevelen aan op te nemen dat de gemeente verdichting van de lintbebouwing beperkt ter voorkoming van het volbouwen van de doorzichten op het open landschap.

We stellen voor om op verpauperd industriegebied de overgebleven industrieën aan te bieden om te verplaatsen, zodat het gebied geschikt gemaakt kan worden voor bewoning

(bv. in Gouderak). Woningbouw gaat dan niet ten koste van de landbouw en de buitenruimte.

Tot slot gaan we in op twee onderdelen uit de Omgevingswet die ontbreken in de ontwerp-Omgevingsvisie.

Kostenverhaal gebiedsontwikkeling

Het bevoegd gezag moet de kosten voor werken, werkzaamheden en maatregelen verhalen op initiatiefnemers die daar profijt van hebben. Op grond van artikel 13.22, lid 1 van de Omgevingswet kunnen op basis van de Omgevingsvisie door het College van B en W in een overeenkomst bepalingen worden opgenomen over financiële bijdragen voor ontwikkeling van een gebied.

De Omgevingswet verruimt de mogelijkheden van kostenverhaal als over de financiële bijdrage voor ontwikkeling van een gebied regels worden opgenomen in de Omgevingsvisie. Wij bevelen aan dit te doen. Zo kan bijvoorbeeld worden ingespeeld op de vergoeding aan agrariërs voor het leveren van landschapsdiensten.

Bruidschat

Onder de Omgevingswet verhuist een aantal regels van het Rijk, vastgelegd in AMVB's, naar gemeenten en waterschappen. Deze regels hebben betrekking op een grote diversiteit aan onderwerpen. Het Rijk zorgt er met het Invoeringsbesluit voor dat de regels automatisch in het omgevingsplan komen. Dit heet ook wel de bruidsschat.

Gemeenten hebben tot 2029 de tijd om de regels uit de bruidsschat in eigen bepalingen om te zetten en te implementeren in het omgevingsplan. Doen zij dat niet dan vervallen die regels. Er is een afweging nodig welke regels uit de bruidsschat uiteindelijk al dan niet in het omgevingsplan worden opgenomen. Belangrijke regels voor de leefomgeving waarover enige richting dan wel sturing in de ontwerp Omgevingsvisie nodig is, ontbreken.

Met vriendelijke groet,

Frans van der Storm,
secretaris NVWK